Затверджено Вченою радою Київського національного університету імені Тараса Шевченка «27» січня 2025 року (протокол № 6)

про порядок присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами опанування освітніх програм у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка

Загальні положення

- 1. Положення про порядок присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами опанування освітніх програм у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (далі Положення) визначає вимоги до присвоєння професійних кваліфікацій КНУ імені Тараса Шевченка (далі Університет), який на підставі ліцензії МОН України провадить освітню діяльність у сфері вищої освіти.
- 2. Положення розроблене відповідно до Закону України від 23 квітня 2024 року №3642-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу», постанови Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 р. №1223 «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту», Статуту Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі Статут) Університету) і Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (далі Положення про організацію освітнього процесу в Університеті).
- 3. У Положенні терміни «професійна кваліфікація» і «часткова професійна кваліфікація» вживаються у значенні, наведеному у Законах України «Про освіту» і «Про вищу освіту», термін «присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами опанування освітніх програм» вживається як процедура встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача вищої освіти Університету, який успішно опанував освітньо-професійну або освітньо-наукову програму (далі Освітня програма), що передбачає присвоєння професійної кваліфікації, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і присвоєно професійну кваліфікацію у разі відсутності професійного стандарту або у випадку, коли професійний стандарт передбачає можливість присвоєння професійної кваліфікації у закладі вищої освіти.
 - 4. У Положенні визначаються:
 - 4.1. Загальні вимоги при розробленні і внесенні змін до опису Освітньої програми щодо:
 - переліку компетентностей та результатів навчання, що дають підстави для

присвоєння професійної (-их) кваліфікації (-ій) та враховують вимоги відповідних професійних стандартів або кваліфікаційних характеристик (за наявності);

- вимог до оцінювання у здобувача освіти рівня сформованості компетентностей, необхідних для присвоєння професійної кваліфікації, критеріїв визначення достатності досягнутого рівня опанування відповідних результатів навчання;
- вимог до кваліфікації осіб, які здійснюють оцінку відповідності компетентностей здобувача професійній кваліфікації, на присвоєння якої він претендує.
- 4.2. Вимоги щодо внутрішньої і зовнішньої оцінки достатності рішень, запропонованих укладачами Освітньої програми, для присвоєння професійної кваліфікації.
- 4.3. Порядок затвердження можливості присвоєння професійної кваліфікації за окремою програмою.
- 4.4. Порядок прийняття рішення щодо присвоєння здобувачу освіти професійної кваліфікації за результатами опанування ним Освітньої програми першого і другого рівнів вищої освіти.

У разі, якщо професійний стандарт, затверджений у встановленому порядку, встановлює інші вимоги/правила, ніж передбачені Положенням, використовуються вимоги/правила, визначені професійним стандартом.

5. Це Положення вводиться в дію наказом ректора Університету і є обов'язковим для виконання при реалізації всіх чинних Освітніх програм, у яких передбачена можливість присвоєння професійної кваліфікації, та усіх короткострокових (не ступеневих) Освітніх програм, за якими передбачена можливість присвоєння часткової професійної кваліфікації.

Розроблення і внесення до опису Освітньої програми вимог щодо присвоєння професійної кваліфікації

- 6. За наявності професійного стандарту необхідною умовою присвоєння здобувачу вищої освіти професійної кваліфікації є відображення в описі Освітньої програми визначених стандартом умов присвоєння такої кваліфікації.
- 7. У випадку відсутності професійного стандарту в описі Освітньої програми, яка передбачає присвоєння професійної (-их) кваліфікації (-ій), мають бути відображені:
 - 7.1. Назва професійної кваліфікації (відповідно до Класифікатора професій ДК 003:2010 або ISCO 08/ESCO, EUROPASS).
 - 7.2. Мета діяльності за професійною кваліфікацією (повинна відповідати предметній області Освітньої програми або її вибіркової складової).
 - 7.3. Перелік компетентностей та результатів навчання, які є підставою для присвоєння визначеною Освітньою програмою професійної кваліфікації та враховують кваліфікаційні вимоги відповідної кваліфікаційної характеристики професії (відповідають відомостям з бази даних ISCO 08/ESCO або EUROPASS).
 - 7.4. Інформація про мінімально необхідний для присвоєння професійної кваліфікації рівень опанування результатів навчання (як правило, не менше як 75%, якщо інше не визначене регуляторними актами допуску до професії).
 - 7.5. Інформація про мінімальні вимоги до обсягу (не менше як 6 кредитів ЄКТС) і змісту практичного досвіду (успішна робота з виконанням обов'язків на посаді, що передбачає виконання не менше як 2/3 трудових функцій, які має виконувати особа відповідної професійної кваліфікації) та вимоги щодо підтвердження наявності такого досвіду.
 - 8. У разі присвоєння професійної кваліфікації до опису Освітньої програми

- 8.1. Матриці відповідності:
- компетентностей, які необхідні для присвоєння професійної кваліфікації і освітніх компонентів Освітньої програми;
- результатів навчання, які є підставою для присвоєння професійної кваліфікації й освітніх компонентів Освітньої програми.
- 8.2. Інформація про порядок прийняття рішення щодо присвоєння (відмови у присвоєнні) професійної кваліфікації (як правило, мінімум один із членів екзаменаційної комісії має досвід діяльності, що передбачає наявність такої ж або вищої професійної кваліфікації).
- 9. Опис Освітньої програми може містити опис вимог щодо присвоєння кількох професійних кваліфікацій (не більше однієї за обов'язковою частиною програми, інші за вибірковими блоками); при цьому здобувачу вищої освіти може бути присвоєно не більше двох повних професійних кваліфікацій (не більше однієї за обов'язковою, і не більше однієї за вибірковою складовою програми).
- 10. Рівень професійної кваліфікації, що присвоюється, не може бути вищим за рівень Освітньої програми згідно з Національною рамкою кваліфікацій.
- 11. Інформацію, розроблену для її внесення до опису Освітньої програми (при затвердженні опису або нової редакції опису), що зазначений у пп.6-8 цього Положення, подають розробники (проєктна група, гарант Освітньої програми, комітет Освітньої програми) на розгляд навчально-методичної (науково-методичної) комісії (далі НМК) структурного підрозділу.

Кваліфікованою більшістю голосів НМК факультету/ННІ/інституту приймає рішення щодо доцільності й обґрунтованості присвоєння професійної кваліфікації за Освітньою програмою (якщо може бути присвоєно кілька професійних кваліфікацій, то рішення приймається окремо по кожній із них) і, за погодженням із галузевою радою роботодавців (за наявності), надсилає розроблений документ на рецензування до щонайменше двох представників ринку праці, які є працедавцями (потенційними працедавцями) для осіб із відповідною професійною кваліфікацією.

- 12. Науково-методична рада Університету (далі НМР) надає рекомендацію Вченій раді Університету щодо затвердження опису (нової редакції опису) Освітньої програми, за якою передбачається присвоєння професійної кваліфікації, на підставі аналізу:
 - опису (нової редакції опису) Освітньої програми;
 - висновку НМК структурного підрозділу;
- щонайменше двох відгуків роботодавців та/або їх об'єднань, у яких має бути оцінка змісту Освітньої програми щодо достатнього обсягу формування необхідних професійних компетентностей для присвоєння кожної із визначених в описі Освітньої програми професійних кваліфікацій, й оцінка потреби зазначених професійних кваліфікацій на національному та/або регіональному ринку праці.

У випадку аргументованої незгоди розробників (проєктної групи, гаранта Освітньої програми, комітету Освітньої програми) із негативним висновком НМК структурного підрозділу та/або відгуків роботодавців НМР Університету може прийняти рішення щодо направлення розробленого проєкту на додаткову зовнішню академічну та/або фахову експертизу.

Рішення НМР щодо надання рекомендації Вченій раді Університету про затвердження опису (нової редакції опису) Освітньої програми, за якою передбачається присвоєння професійної кваліфікації, приймається шляхом досягнення консенсусу.

13. Затвердження опису (нової редакції опису) Освітньої програми з визначенням в ній можливості присвоєння професійної (-их) кваліфікації (-ій) здійснює Вчена рада Університету в установленому порядку.

Особливості провадження діяльності за Освітньою програмою, якою передбачена можливість присвоєння професійної кваліфікації

- 14. Обов'язковою умовою здійснення освітньої діяльності за Освітньою програмою, якою передбачена можливість присвоєння професійної кваліфікації, є погодження присвоєння професійної кваліфікації з Національним агентством кваліфікацій України (далі Агентство).
- 15. Пакет документів, підготовлений відповідно до вимог, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 р. №1223 «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту», подається до Агентства з дотриманням затвердженої ним процедури:
- для Освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти не пізніше ніж через рік після початку її реалізації;
- для Освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти не пізніше ніж через пів року після початку її реалізації;
- для Освітніх програм, які були акредитовані Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, не пізніше 01 листопада 2025 року.
- 16. За підготовку документів для погодження присвоєння професійної кваліфікації з Агентством відповідають гарант Освітньої програми і керівник (декан/директор) структурного підрозділу Університету, який реалізує Освітню програму.

Технічний супровід процесу погодження забезпечує відділ забезпечення якості освіти, загальну координацію – проректор з науково-педагогічної роботи.

- 17. У разі, коли у зв'язку із наявністю недоліків у поданій до Агентства заяві, які не були усунуті у визначений термін, Агентство залишає заяву Університету без розгляду або приймає рішення про відмову у погодженні присвоєння професійних кваліфікацій:
- за поданням проректора з науково-педагогічної роботи Вчена рада Університету скасовує раніше прийняте рішення щодо можливості присвоєння професійної кваліфікації за Освітньою програмою;
- керівник структурного підрозділу доводить до відома здобувачів освіти інформацію про неможливість присвоєння професійної кваліфікації;
- відділ забезпечення якості освіти спільно з навчально-методичним відділом здійснюють позачерговий аудит Освітньої програми, за результатами якого надають НМР Університету рекомендацію щодо необхідності внесення змін та/або менеджменту чи припинення Освітньої програми. За результатами розгляду справи НМР звертається із клопотанням до Вченої ради Університету щодо прийняття відповідного рішення.
- 18. У разі прийняття Агентством позитивного рішення щодо присвоєння професійної кваліфікації присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам освіти за Освітньою програмою здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Університеті, цього Положення та досягнутих здобувачами освіти результатів, що відповідають критеріям, затвердженим в Освітній програмі.
- 19. Присвоєння професійних кваліфікацій за Освітньою програмою призупиняється у разі:
- внесення змін до переліку компетентностей та результатів навчання, що дають підстави для присвоєння визначеною Освітньою програмою професійної (-их) кваліфікації (-ій);
 - внесення змін до цього Положення;
 - скорочення тривалості практичної підготовки;
- набрання чинності професійного стандарту, затвердженого після початку підготовки за Освітньою програмою.

У перших трьох випадках гарант програми і керівник структурного підрозділу

готують пакет документів для повторного його погодження Агентством присвоєння професійної кваліфікації; в останньому випадку присвоєння професійної кваліфікації за Освітньою програмою можливе винятково у разі приведення її у відповідність до вимог професійного стандарту.

20. Присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам освіти, які успішно опанували Освітню програму, здійснюється під час підсумкової атестації окремим рішенням екзаменаційної комісії, персональний склад якої сформований відповідно до вимог Положення та (за наявності) вимог, затверджених в описі Освітньої програми, що фіксується в протоколах екзаменаційної комісії, до яких також вноситься інформація щодо погодження Агентством присвоєння професійних кваліфікацій.

При прийнятті рішення щодо присвоєння професійної кваліфікації на засіданні екзаменаційної комісії має бути присутній щонайменше один її член, який має досвід діяльності, що передбачає наявність такої ж або вищої професійної кваліфікації.

Рішення екзаменаційної комісії щодо відмови у присвоєнні здобувачу освіти професійної кваліфікації ε остаточним і може бути переглянуте винятково у разі вчинення комісією порушень процедури.

- 21. Інформація про присвоєння здобувачу освіти повної професійної кваліфікації зазначається у документі про здобуття відповідного ступеня вищої освіти.
- 22. Інформація про присвоєння здобувачу освіти часткової професійної кваліфікації зазначається у сертифікаті за затвердженою в Університеті формою.
- 23. До особової справи здобувача освіти, якому присвоєна професійна кваліфікація, додається копія відповідного протоколу екзаменаційної комісії.

Прикінцеві положення

- 24. Для Освітніх програм, які мають чинний сертифікат акредитації, це Положення вводиться в дію з 01 листопада 2025 року.
- 25. Внесення змін до цього Положення і припинення його дії здійснюються на підставі рішення Вченої ради Університету, яке вводиться в дію наказом ректора Університету.

Погоджено:

Проректор з науково-педагогічної роботи

Андрій ГОЖИК